

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de hotărâre „Pentru aprobarea Regulamentului
privind particularitățile organizării și implementării votului
prin corespondență la scrutinele naționale”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Comisia Electorală Centrală - în calitate de organ specializat în domeniul electoral și în temeiul art. 25 lit. c), 32 din Codul electoral nr. 325/2022, art. 5 alin. (3), 35 alin. (7) lit. a) din Legea nr. 109/2024 privind implementarea parțială a votului prin corespondență.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Proiectul de hotărâre a fost elaborat în contextul adoptării la 26 aprilie 2024 a Legii nr. 109 privind implementarea parțială a votului prin corespondență, în vigoare de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 202-204 art. 289 din 10.05.2024.</p> <p>Conform art. 5 alin. (3) din Legii nr. 109/2024 privind implementarea parțială a votului prin corespondență, Comisia Electorală Centrală va reglementa procedurile electorale detaliate ce vizează securizarea votării, păstrarea și asigurarea integrității plicurilor cu buletinele de vot aferente votului prin corespondență, în perioada dintre data expedierii buletinelor de vot către alegători și restituirea acestora către biroul electoral al secțiilor de votare pentru votul prin corespondență, precum și în afara acestei perioade.</p> <p>Subsidiar, art. 35 alin. (7) din legea sus menționată stabilește că actele normative ale Comisiei Electorale Centrale necesare pentru implementarea parțială a votului prin corespondență vor fi adoptate în termen de 3 luni de la data publicării legii.</p> <p>Astfel, în scopul executării Legii nr. 109/2024 privind implementarea parțială a votului prin corespondență, în special în temeiul art. 5 alin. (3), 35 alin. (7) lit. a) din aceasta și art. 25 lit. c) din Codul electoral nr. 325/2022, a fost elaborat proiectul dat.</p> <p>De asemenea, votarea prin corespondență, ca metodă alternativă de vot, se va implementa la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova ce se vor desfășura la data de 20 octombrie 2024 și se va aplica cetățenilor Republicii Moldova aflați pe teritoriul Statelor Unite ale Americii, Canadei, Regatului Norvegiei, Regatului Suediei, Republicii Finlanda și Republicii Islanda, precum și la referendumul republican ce va avea loc în aceeași zi cu alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.</p> <p>Potrivit art. 35 alin. (5) din Legea nr. 109/2024 privind implementarea parțială a votului prin corespondență, după finalizarea implementării parțiale a votului prin corespondență, Comisia Electorală Centrală, în termen de 3 luni, va elabora și va prezenta Parlamentului un raport privind implementarea acestei metode alternative de vot, care va cuprinde propuneri și prevederi privind aplicabilitatea acesteia cu titlu permanent, cu înaintarea ulterioară a modificărilor corespunzătoare la Codul electoral nr.325/2022.</p> <p>Din acest considerent, se propune reglementarea tuturor procedurilor ce vizează exercitarea votului prin corespondență într-un singur act normativ, pentru simplificarea procedurii de aplicare a acestora și o mai bună comprehensivitate.</p>
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu cea a Uniunii Europene
Proiectul de hotărâre nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul de hotărâre „Pentru aprobarea Regulamentului privind particularitățile organizării și implementării votului prin corespondență la scrutinele naționale” cuprinde temeiurile de adoptare

și textul cu privire la aprobarea Regulamentului privind particularitățile organizării și implementării votului prin corespondență la scrutinele naționale.

Nemijlocit proiectul de Regulament privind particularitățile organizării și implementării votului prin corespondență la scrutinele naționale este structurat în opt capitole.

Capitolul I „*Dispoziții generale*” stabilește obiectul de reglementare al actului normativ, și anume particularitățile organizării și desfășurării votării prin corespondență a cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot aflați peste hotarele țării, precum și responsabilitățile organelor electorale și altor entități implicate în organizarea acestui proces.

De asemenea, proiectul de regulament detaliază procedurile electorale ce vizează înregistrarea prealabilă pentru exercitarea votului prin corespondență, întocmirea listelor electorale și perfectarea materialelor electorale aferente exercitării votului prin corespondență, securizarea procesului de votare prin corespondență, mecanismul de transmitere și recepționare a materialelor electorale, inclusiv modalitatea de păstrare și asigurare a integrității acestor materiale, precum și procedura de totalizare a rezultatelor votării prin corespondență.

Pentru înțelegerea corectă a noțiunii și a evita interpretările neuniforme, capitolul mai cuprinde și definiția unor termeni utilizați pe întreg textul actului normativ.

Capitolul II „*Procedura privind înregistrarea prealabilă pentru exercitarea votului prin corespondență*” prevede condițiile speciale privind procedura înregistrării prealabile, modalitatea de realizare a acesteia, statutul înregistrării prealabile pentru votul prin corespondență și mecanismul de notificare a rezultatelor acesteia, cât și procedura de contestare.

Capitolul III „*Modul de întocmire, transmitere, verificare și modificare a listelor electorale pentru votul prin corespondență*” prevede nemijlocit acțiunile ce rezultă din titlul capitolului. De asemenea, prevede modalitatea de generare a listelor electorale pentru votul prin corespondență, modalitatea de verificare și corectare a acestora, cât și termenul de expediere către biroul electoral al secțiilor de votare pentru votul prin corespondență.

Capitolul IV „*Buletinele de vot și alte materiale electorale aferente pentru exercitarea votului prin corespondență*” stabilește procedura de aprobare a tirajului buletinelor de vot, procedura de asigurare cu atributele necesare votului prin corespondență (plic, timbre preplătite, declarația privind abținerea de la votarea multiplă și confirmarea exercitării dreptului de vot în secret, instrucțiunea privind procedura detaliată de completare a buletinului de vot, de sigilare și de expediere a plicurilor cu buletinul de vot), procedura și termenele de expediere a buletinelor de vot și documentelor (materialelor) electorale aferent.

Capitolul V prevede recepționarea, verificarea și sistematizarea plicurilor cu materialele electorale pentru votul prin corespondență de către birourile electorale ale secțiilor de votare pentru votul prin corespondență, perioada de votare și procedura de completare a buletinului de vot prin corespondență. De asemenea, stabilește procedura de asigurare a securității procesului de votare prin corespondență.

Capitolul VI „*Numărarea și totalizarea rezultatelor votării prin corespondență*” prevede modul de securizare a plicurilor cu buletinul de vot recepționat de la alegători, înregistrarea în SIAS „Alegeri” a alegătorilor ce și-au exprimat votul prin corespondență, numărarea voturilor și centralizarea rezultatelor votării.

De asemenea, capitolul VI reglementează și condițiile de păstrare a documentelor electorale aferente exercitării votului prin corespondență.

Capitolul VII stabilește răspunderea juridică în procesul de organizare și desfășurare a votului prin corespondență.

Capitolul VIII cuprinde dispozițiile finale cu privire la aplicabilitatea regulamentului ce se propune a fi aprobat, cât și procedura de comunicare a informațiilor cu referire la exercitarea votului prin corespondență.

<p>De menționat că hotărârea respectivă va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau, potrivit art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, prin derogare de la regula generală stabilită la alin. (1) din același articol, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată în cazul în care se urmărește protecția drepturilor fundamentale ale omului sau dacă există alte circumstanțe obiective. Prin urmare, aprobarea respectivei hotărâri în regim de urgență și intrarea în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial este necesară în condițiile adoptării Legii nr. 109/2024 privind implementarea parțială a votului prin corespondență și a Hotărârilor Parlamentului nr.121 și 122 din 16 mai 2024 prin care a fost stabilită data de 20 octombrie 2024 pentru alegerea Președintelui Republicii Moldova și pentru desfășurarea referendumului republican constituțional iar perioada electorală pentru scrutinul din 20 octombrie 2024 demarează la sfârșitul lunii iulie.</p>
<p>5. Fundamentarea economico-financiară</p>
<p>Implementarea prevederilor actului normativ propus spre aprobare nu implică cheltuieli financiare suplimentare.</p>
<p>6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare</p>
<p>Nu este cazul.</p>
<p>7. Avizarea și consultarea publică</p>
<p>În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de hotărâre va fi publicat pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale www.cec.md, compartimentul „Cadrul normativ”, rubrica „Transparență decizională”, subrubrica „Procesul decizional”, poziția nr. 21 (anul 2024).</p>
<p>8. Constatările expertizei anticorupție</p>
<p>Proiectul va fi supus expertizei anticorupție conform Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Constatările expertizei se vor prezenta în nota informativă a prezentului proiect.</p>
<p>9. Constatările expertizei de compatibilitate</p>
<p>Proiectul nu cade sub incidența expertizei de compatibilitate reieșind din condițiile art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>
<p>10. Constatările expertizei juridice</p>
<p>Proiectul va fi supus expertizei juridice conform Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Constatările expertizei juridice se vor prezenta în nota informativă a prezentului proiect.</p>
<p>11. Constatările altor expertize</p>
<p>Proiectul nu cade sub incidența altor expertize în condițiile art. 34 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>